

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 170.

Tredie Session.

51de Møde.

Onsdagen den 7de Januar.

(Forts.)

Rampmann (forts.): Naar man nu ikke troer at burde gjøre et saadant Indgreb i det bestaaende Contractforhold, saa mener jeg, at det er klart, at Loven i alt Fald bør indskrænkes til de fremtidige Contracter; men, forsaavidt Loven skal indskrænkes til disse Contracter, maa jeg tillade mig at forelægge den ærede Forslagsstiller det Spørgsmaal, om han virkelig troer, at der derved vilde vindes Noget i Fæstebondestandens Interesse (Tscherning: Jo!). Jeg troer nei (Jo!); thi i det Dieblit, at Fæstetiden herefter skal være ikke alene for den Tid, Fæsteren lever, men ogsaa for den Tid, hans Kone lever, ikke alene som Enke, men ogsaa efterat have indladt sig i nyt Ægtekab, vil Følgen deraf ogsaa være, at Indfæstningssummens Størrelse af Godsseieren vil forlanges forhoiet; men hvis man nu ikke tillige ved Lov vil bestemme en Grændse for Indfæstningens Størrelse, saa paastaar jeg, at der ved denne Lov Intet vindes, og det saameget mindre, som den Stilling, hvori vedkommende Familie bestodes, i det Dieblit, den nye Mand's Kone falder fra, og der muligens er en talrig Børneskole, langtsfra er ønskelig, idet Godsseieren nemlig da er berettiget til at bortvise Manden med de senere tilkomne Børn. Det er den Stilling, man vil friste Vedkommende til at gaae ind paa og det muligvis mod et betydeligt Tillæg til de Indfæstningssummer, som hidtil have været de almindelige. Jeg gjentager derfor, at der ved denne Lov virkelig ikke vilde vindes Noget. Det fremkomne Lovforslag vil isvrigt tjene til at vise, at det ikke er let, i Forholdet mellem Fæster og Godsseier at give Fæsteren nogen

juridisk Garantie ligeoverfor Godsseieren, saasnuart man tager alle de moralske bort, og jeg troer, at det Forsøg, som herpaa ved dette Forslag er gjort, hører til de uheldige. Den ærede Forslagsstiller har sagt, at vedkommende Enkes nye Mand egentlig var ligefrem berettiget til at faae Gaarden i Fæste, og at den eneste Betingelse var, at han skulde give Indfæstning. Ja det kan muligens være rigtigt; men Indfæstningens Størrelse, det er Noget, som i alt Fald ikke beroer paa den nye Mand alene, men det beroer ogsaa paa Godsseieren, og det er virkelig en meget vigtig Omstændighed. Om man forøvrigt end ikke tager Hensyn til alt dette, saa vil jeg dog gjøre opmærksom paa den Betragtning, som ogsaa den ærede Forslagsstiller selv fremhævede og lagde megen Vægt paa, nemlig, at vi for Dieblittet beskæftige os med en Lov, hvorved det hele Fæsteforhold skal ophøre. Den ærede Forslagsstiller sagde, at i det Dieblit en tvingende Lov angaaende Fæstevæsenets Overgang blev antaget, tog han sit Forslag tilbage (Tscherning: Hør! men heller ikke for!), men, istedetfor nu at vedtage denne Lov, forinden vi komme til en endelig Behandling af hiin tvingende Lov, vilde det da ikke være naturligt, at vi først gjorde Forsøg paa, at vedtage en Lov, som bringer Fæstevæsenet ved en tvingende Bestemmelse over til Selvelendom, hvis vi forøvrigt antog en saadan Lov for hensigtsmæssig, og først, naar dette Forsøg mislykkes, at vi da søgte at udvikle selve Fæstevæsenet. Det mener jeg at ville være det Rigtigste, og indtil den Tid idetmindste, mener jeg, at denne Sag bør stilles i Bero (Tscherning: Ja, saa meget længere trække vi det ud).

Bligen-Sinecke: Jeg har bedet om Ordet i Anledning af det sidste Foredrag, der blev holdt af den ærede Rigsdagsmand for